

**גיליון לכבוד חג
פורים הבעל"ט**

"מרבין בשמחה"

אוסף מאמרים ועוד להרבות בשמחה

שאינ שמחה כשמחת התורה
ואין תורה שמחה כתורת פורים

**הכאת המן
כהלכתה**

**תפילת
הגפן**

**ברור הלכתי בדין
תוקף התחפושת.
קינות מיוחדות על
בני המן ועוד.**

**היתר אכילת
אוזני המן**

מאת: דביר יצחק ציון

חיברתינו בעזרת החוון לאדם דעת
להבדיל בין ארור המן לברוך מרדכי
דביר יצחק בן אאמו"ר קלב אורי יוסף

זכור ד' מ' ה' לעליון, עפרו צברך ת' מ' מ' קום נסוך יין, בנית אש תו מ' צלעו בעת ישן
קש תי יין, הפך ד' תו בגגך והזהר תו מ' אכילת עץ יין, ק' ר' אתו אינה בעת נפל בפר' י'
גפן יין. בעבורו מ' לא כוסנו יין.
זכור בנה ת' בה להציל ש' נים מ' כ' לבל יכלו כ' יין, מ' כל טהור ה' ש' בע' הכניס וגם
זמור ת' יין, לזבח מ' הם ק' ר' בנות לש' מ' ו' ו' ו' עליהם יין, נר ד' מ' באהלו לעת ש' ת' ה'
מ' חלול כ' מ' יין. בזכותו אל יחסר לנו יין.
זכור יחיד הנזר ק' בלבית אש אד' מ' ה' כ' יין, כנצחתו אויביו ק' ד' מו כ' ה' בלחם יין, מ' ל'
בשר ר' ער לתו וברך על כוס יין, כהגמ' ל' בנו הנולד למ' את ש' נה עש' ה' מ' ש' ת' ה' יין.
בצד ק' תו מ' לא כוסנו יין.
זכור ר' י' ב' מ' נוסה מ' י' אתך מ' לחטוא נש' מ' ר' כנזיר מ' יין, פת' ר' חלומות סלי חר' י'
וש' ר' י' יין, יש' ב' עם אחיו ביום ההוא לש' תות יין, להניח ד' עת אביו ש' לח' לו יין.
בזכותו אל יחסר לנו יין.
זכור יש' ר' אל צ' אגך המ' ק' ד' ש' י' מ' ב' ילים ב' יין, הק' ד' מ' ת' ש' ק' ל' להביא ק' ר' בנות
ונספי יין, הר' בית להם נסוך בעת מ' ש' ת' ה' היין, עומ' ד' י' לפנך היום מ' ק' י' מ'
מ' צוות י' ב' ש' ת' י' יין. בעבור מ' לא כוסנו יין.
זכור צנועה ר' עות' ה' הפחות' ה' נענש' ה' בש' ביעי ל' יין, אינה מ' ג' ד' ת' עמ' ה', לכבוד' ה'
נעש' ה' מ' ש' ת' ה' יין, האכילה אויבה לחם והגמ' יעתו יין, על נפש' ה' ועמ' ה' בק' ש' ה' בעת
מ' ש' ת' ה' יין, בצד ק' ת' ה' אל יחסר לנו יין.
זכור ח' כ' לשונות על פי ר' צונו הש' קו יין, נכת' ב' בספר בהצילו מ' לך מ' ש' ת' י'
ר' עלת יין, ד' ר' על אויב כדורך בגת ענבי יין, ק' בע' לדורות יום פור לבשום יין.
בזכותו מ' לא כוסנו יין.
זכור ק' נאתך על הגוים ד' מ' עמך ש' פכו כ' יין, גם אות' מ' ת' ש' ק' ה' כוס ת' ר' עלת יין,
שוברך מ' אדום חמוץ בגד' י' כדורך בגת יין, אז יעלו על מ' זבחר פ' ר' י' ונספי יין.
למ' ענך אל יחסר לנו יין.

כי אתה הוא אלוקינו יוצר היין ובורא פרי הגפן

לראש ולא לרש לשמחה ולא לשממה לחיים לחיים לחיים!

ברוך... בורא פרי הגפן.

היתר אכילת אוזני המן דרוש לפורים

מנהג ישראל- דין, לאכול בפורים "אזני המן" שנקרא "האמען טאשען".

ויש לשאול כיצד אנו מותרים באכילתם? דהא איתא במגילת אסתר שתלו את המן על עץ, ומבואר שם שהעץ היה גבוה חמישים אמה, ע"ש באריכות.

והנה, לפי מה שלמדנו בריש מסכת סוכה לגבי טעם דין פסול-סוכה למעלה מ' אמה, שלרבה הוי פסולה משום דלא שלטא בה עינא; ושם מיירי בגובה כ' אמה. אם כן כ"ש בעץ דידן דהוי נ' אמה דלא שלטא ביה עינא.

ואם כן הרי אוזניו נכנסו בגדר בשר שנתעלם מן העין ונאסר באכילה.

וא"ת דהלכה כרבי יהודה שסוכה שגבוהה מ' אמה כשרה, חדא – הא לא איפסקא הלכתא כוותיה ועוד דאף רבי יהודה לא התיר אלא עד מ' ונ' אמה ואמנם גם העץ היה גובהו חמישים אמה אך יש לומר דעד ולא עד בכלל, דתפסת מרובה לא תפסת.

ואין לתרץ שבסוכה דווקא באין הדפנות מגיעות לסכך לא שלטא ביה עינא, אבל כאשר הדפנות מגיעות לסכך – כשרה וממילא נאמר כך גם בנידון דידן, חדא, דמהיכא תיתי שהעץ הגיע עד המן עצמו, דלמא הוי תלוי על-ידי גוד לבוד או דופן עקומה וכדו', ועוד דמנלן דבמגיעות לסכך מותר אף ביותר משלושים אמה, הא בריש השותפין מצינו שלקיר בגובה ד' אמות צריך ה' טפחים עובי כדי שיעמוד. ובמקדש אמה טרקסין הויא בגובה שלושים אמה ורוחב רק ו' טפחים משום טפח יתירא שהיה שם. ומסיק דבלמעלה מל' אע"ג דקאי אגב תקרה, היינו שמגיע לסכך – לא קאי. וא"כ בנ"ד יש לומר דביותר מל' לא מועיל שהעץ הגיע להמן.

ודוחק לומר דהוי דין אמלתרא כדאיתא בריש עירובין דשלטא ביה עינא, מצד שהיא דבר מיוחד המושך את העין ונאמר שגם מראהו

של המן תלוי היה מיוחד ומושך את העין, דהמן לא הוי מילתא דתמיהא ומושך העין כאמלתרא, שהרי כבר מצינו בשושן תלויים כבגתן ותרש. וא"ת שכל גנזיו היו חקוקים על לבו כדאיתא במגילה טו: ונאמר שלהם היה דין אמלתרא- י"ל שמרדכי לקח רכושו יחד עם ביתו והמן כלל וכלל לא ניתלה עימהם וממילא לא הוי אמלתרא והדרא קושטין לדוכתה, היאך אוכלים אזני המן ולא חוששים לבשר שנתעלם מן העין.

ומה שמנסים העולם לתרץ בטעות לפי מה שכ' בתוס' חגיגה יא. שכתבו שם בשם המדרש שבני המן כרתו ראשם לפני שנתלו ע"ש ונאמר שהוא הדין להמן שראשו לא נתלה וממילא לא נתעלמו אזניו מן העין – זה אינו, שדווקא בבני המן מוכח קרא שנהרגו לפני התלייה, אך בהמן תלייתו היא מיתתו. ואין לומר שנתלה ללא ראשו מחיים, שהרי "פסיק רישיה ולא ימות???"

וכי תימא שנתלשו אוזניו בחייו וכך לא נתעלמו מן העין – וכי יעלה על הדעת שישראל קדושים אינם נזהרים בדבר שאפילו בן נח מצוה עליו – אבר מן החי????? וגם אם נאמר שרשעים בחייהם קרואים מתים וממילא אין באוזני המן דין אבר מן החי – הרי היה על כל פנים צריך לאסור מדין מראית העין, שלא יטעו עמי הארצות שאינם בקיאים בדבר.

ונראה לי לומר דמשום דהוי אוזן המן אתלתא קרנתא תו לא חיישין כדמצינו גבי רבה בר רב הונא באלו מציאות שהיה שולח לאשתו בשר החתוך אתלתא קרנתא ועיין בציור המובא ברש"י שם שהוא ממש כאוזן-המן הנהוגה אצלנו. (וכן הוא בחולין צה: וסימנך – המ"ן בגימטרי"א צ"ה), ואם כן תו ליכא למיחש למידי דהוי סימן ברור ו"יאכלו ענוים וישבעו".

ואם כן מובן המנהג לאכול דווקא אוזן המן, שבה אין חשש שנתעלם מן העין, משום דעשויה אתלתא קרנתא.

ואכתי יש לשאול דאם כל ההיתר הוא מצד תלתא קרנתא, אמאי לא ניכול אף, שגם הוא כידוע לבקיאים בחכמת הפרצוף עשוי אתלתא קרנתא? ואין לתרץ דדווקא באוזן הוה תלתא קרנתא

סימנא שרק אוזנו של המן היתה משולשת אך באף שגבי כ"ע הוי משולש אין פה סימן, זה אינו דהא בשלהי יבמות מצינו שמעידין על פרצוף עם החוטם בדוקא, וא"כ מוכח שחוטמי בני אדם אינן שווין וממילא הדרא קושיין לדוכתה, אמאי לא נוהגים בחוטם המן. ונראה דלפ"ז יש לפשוט את מה שנסתפקו בו האחרונים בד"ן "חייב איניש לבסומי בפוריא עד דלא ידע...". אם מצווה דווקא בין או בכל מידי דמשכר כדבילה קעילית וכיוב"ז. ונפק"מ לענין מודר הנאה מ"ן דאי המצווה דווקא בין – מותר לשתות דמצוות לאו ליהנות נתנו, ואם לאו – ישתכר בכל מידי דמשכר. ולפי מה שכתבנו לעיל יש להוכיח שהמצווה דווקא בין שיין כידוע בגימט' סו"ד דנכנס יין יצא סוד. וכן באזנ"י עולה במנין זה כמובא ב"קול התור" על הפסוק "ושים באזני יהושע" (מהקריאה בתורה של יום הפורים) שעניינו מלחמה בעמלק ע"ש. וא"כ אתיא שפיר המנהג לאכול דווקא אזני המן להורות שהחיוב דווקא בין, ש"יין' בגימ' = 'באזני'. וממילא היוצא מדברנו לא להלכה ולא למעשה שהמודר הנאה מ"ן יוכל לשתות יין בפורים. 'ומי שאינם מתבשמים חוששים אחריהם שמא הם מינים, ואם מתו יתעסקו בהם עממים, והמתבשמים הם המאמינים ויעמדו לגורלם לקץ הימים מפוכחים'

הנאת המן כהלכתה

קריאת קודש

הנה קרבים ובאים עלינו לטובה ימי חג הפורים, והנה ידוע מה שנזהרים כל אחינו בית ישראל, לקיים בגופם וממונם את מצוות מחיית עמלק בעת קריאת המגילה, זה בא ברעשנו, זה בא בקפצונו, וזה בא בכל כלי מידי דמרעיש. אלא שכבטועה בדבר משנה, נתעלמה רחמנא ליצולן הלכה פסוקה מאת הציבור, והיא **דתרי קלי לא משתמעי** וכמו שאומרת הגמרא "ותרי קלי מי

משתמע ומהתניא זכור ושמור בדיבור אחד נאמרו מה שאין הפה יכולה לדבר ואין האוזן יכולה לשמוע" (ר"ה כז). יוצא אם כן שכאשר כל הציבור מכה את המן, איש איש עם כליו באותו הזמן אי אפשר לשמוע את הקול, וממילא לא יצא ידי חובה במה שהיכה ולא זכה לקיים מצווה חביבה של מחיית עמלק. ואין להעמיד פה את החילוק בין הגברא לחפצא ולומר שאף שהמכה אינו שומע מה שמכה, בכל אופן יצא ידי חובה מצד שהמצווה היא בחפצא והמן סוף סוף הוכה, שודאי שפה המצווה היא על הגברא שהרי גם עם כל עמלק ימחה בין רגע מהעולם- האדם שלא היה שותף בפועל לכך - לא קיים את המצווה שהרי נאמר "מחה תמחה". ועוד, איך נאמר על המן בן המדתא האגגי מזרע עמלק שר"י שהוא חפצא של מצווה וזה דבר שאין המח והלב יכולים לסבול. ושמא אנשים ינסו לתרץ "מחה תמחה"-מחייה מכל מקום, וזה ודאי אינו, שאמנם מחייה מכל מקום אבל הני מילי במידי שבאמת מוחה, אבל הכאה זאת שאינה נשמעת אינה מוחה כלל. ואמנם היה ניתן ללמד זכות על הציבור שאידי דחביבא ליה יהבי דעתייהו ומשמע להו כדאמרינן כדאמר גבי מגילה "קראוה שנים יצא". אבל התוספות במסכת סוטה דף לט: ד"ה עד אומרים-גבי אמן נמי יהבי דעתייהו ולישתמע תרי קלי? תריץ דלא דמו תרי קלי קורין דבר אחד לתרי קלי שקורין שני דברים', מפורש בדבריהם שדווקא בשתי קולות דומים מצליחים לשמוע שניים, מה שאין כן אצלנו שכאמור זה בא ברעשנו זה בקפצונו וכו'. ועוד שאף שהמצווה ודאי חביבה לישראל קדושים שמחבבין את המצוות כולם ובוודאי מצוה זו שנוהגת אחת בשנה, אבל מהיכא תיתי שרעש ההכאה חביב להם? שאין דור שלנו כדורות הראשונים, דורות הראשונים היו כותבים איש איש על

סוליות נעלו 'עמלק' וכאשר הבעל קורא היה מוציא מפיו את המילה המן, היו מכים הך הך בנעליהם, ומוחים את שמו הכתוב על סוליותיהם מן העולם, בלי למחות את עור תוף אוזניהם, מה שאין כן דורנו שמכים בצלצלי שמע וד"ל, ולכן מהיכא תיתי שאכן חביב להם הרעש???. ואף שבהדלקת נרות שבת מצינו שנשים הרבה לא ידליקו במקום אחד אלא כל אחת בחדר אחר, מה שאין כן במקום שאוכלים בו שאז כל נר הוא תוספת אורה תוספת שמחה, ונאמר אף כאן שכל תוספת הרעשה היא תוספת למחייה, לא דמי, שבהוספת אורה אכן מתרבה האור, אך בהוספת הרעש ככל שמוסיפים רק שומעים פחות שאם תרי קלי לא משתמעי, כל שכן שלוש ויותר ועל כגון זאת ודאי יש לומר- כל המוסיף גורע. ועל כן כל ישראל קדושים, הנשמעים לנו בכל אתר ואתר, יראו איך לקחת עיצה ותבונה לקיים מצווה חביבה זו. אם על ידי פיצול למניינים הרבה כמו בשמחת תורה, כדי שכל אחד יזכה להכות איש איש בתורו, כל אחד וההמן שלו. אם על ידי שותפות במצווה שימנו ממונה אחד שיזכה את כל המניין. אם על ידי הכרזת הגבאים לפני כל המן - 'הרב הגדול פלוני בן אלמוני מכובד בהכאת המן' וכו'. אם על ידי מכירה מוקדמת של ההמנים, או בכל דרך אחרת שתשמע לציבור. ותן לחכם ויחכם עוד, העיקר לזכות למחות את זכר עמלק בהידור כשרק כל אחד ישמע כל פעם. ולשומעים ינעם ותבוא אליכם ברכת ה' בכל מעשה ידכם, ונזכה להינצל מקליפת המן עמלק=ספק ולזכות לקדושת פורים באמת.

החותם לכבוד התורה

אני הצב"י בישראל רב הפורים דכאן.

עציצא יקירא

מצינו בשירי דפוריא – 'את המן תלו על עץ גבוה את ויזתא על עציץ'. ויש לשאול – בשלמא המן על עץ גבוה – מקרא מפורש הוא "ויתלו את המן על העץ אשר הכין למרדכי" ומבואר לעיל מיניה שחמישים אמה היה גובהו. אלא ויזתא על עציץ – עציץ זה מאן דכר שמיה? ועוד וו' של ויזתא ארוכה היא, ואם איתא שאכן נתלה על עציץ, ראוי היה לעשותה זעירא. ועוד מהיכא תיתי שתלוהו על עציץ והלא מקרא מפורש הוא – ותלו אותו ואת בניו על העץ, על העץ דדייקא. ואם תאמר ששיר זה לאו דוקא הוא, ומצינו שאף תלמידי חכמים משנים בדיבורם בפוריא, הרי המהרש"א מפרש במקום שמדובר על חיוב הבישום, שיכולים לשנות מדיבורם ולומר שהגיעו לעדלידע, אף שעדיין לא הגיעו לכך, אך מהיכא תיתי לרבות שינוי דיבור בכל עניין??? ועוד ביום פורים – כיפורים, שידוע מאמר רבותינו הקדושים שכל ישראל בפורים חשיבי ככה"ג ביום הכיפורים בבית קודשי הקודשים, אם כן כל ישראל עומדים לפני ממה"ה וידוע שדובר שקרים לא יכון לנגד עיניו. אם כן האריך ניתן לומר ששיר זה לאו דוקא הוא וכמוציאים ח"ו ישראל קדושים דבר שקר מפיהם, ביום הקדוש? אלא מוכרחים לחפש ולמצוא עניינו של עציץ זה! נפקנו דקנו וחיזרנו על כל המקרא ומאמרי חז"ל ולא מצינו בעניין הפורים עציץ, אלא עציץ אחד – עציץ בית הכסא שזרקה בתו של המן על המן בעת שהלך לפני מרדכי. אם כן עלינו להתבונן היטב בעניינו של עציץ זה. ותחילה יש להבין מה ראתה בתו של רשע זה להפוך עליו עציץ זה, אמנם אין בן נח מצווה על כיבוד הורים ואין

יחוס לגויים אחר זרע האב. אך לא מצינו בד"כ גם אצל רשעי אומות העולם שתעשה כך בת לאביה. ורבותינו פירשו שכידוע מעשה הפורים ופרשת תליית המן נעשו כולם בפסח וכמאמר הגמ' "ויעבור מרדכי - שהעביר יום ראשון של פסח בתענית". וידוע מאמר הגמ' בחולין המן מן התורה מניין - המן העץ. שהמן נרמז בעץ הדעת שלפי אחת השיטות בגמרא היה חיטה וממילא יוצא שהמן היה חמץ בפסח וההלכה במשנה היא המוצא חמץ בחג - כופה עליו את הכלי. אם כן בתו של המן שראתה את אביה - החמץ ביום טוב של פסח קיימה בו את ההלכה וכפתה עליו את הכלי. אכן פירוש זה קשה מכמה קושיות, א. אם אכן נאמר שהמן חמץ בפסח הוא, ומטעם זה כפתה עליו בתו את הכלי, מדוע לא ביערה אותו כדת וכדין בערב פסח - אם בשריפה ואליבא דר' יהודה או בפרור וזריקה לים אליבא דר' שמעון. ולמה חיכתה עד יו"ט ראשון שניתן רק על ידי כפיית הכלי? ועוד קשה שמה בכך שהמן חמץ הוא - הרי חמצו של נכרי - אינו אסור בפסח. על שאלות אלו ניתן לענות שלוש תשובות: א. בתו של המן הסתפקה האם עץ הדעת חיטה היה או שמא תאנה או גפן, ומכיון שכך לא רצתה לשלוח בו יד בערב הפסח שבני נח מצווים על ההריגה וחששה שמא אינו מין חמץ ואם תהרוג אותו -תהרג עליו, לכן העדיפה לחכות ליו"ט ולכפות את הכלי שאז אם אינו מין חיטה הוא אלא גפן או תאנה - אף שביזוי אוכלין יש כאן -הרי אין בני נח מצווים על כך. והמן חמצו של יהודי היה שכידוע היה עבדו של מרדכי דמכר עצמו עבור כיכר לחם. ב. בת המן לא ידעה בערב הפסח שאביה חמצו של יהודי הוא ורק כשעלה מרדכי לסוס, ראו כולם את שטר המכר שהמן נתן לו כשמכר עצמו לעבד עולם כמופיע במדרש, שמרדכי הדביקו לסולליית מנעליו וכאשר

היה על הסוס, יש להניח שראו כולי עלמא את השטר ונודע לבתו של המן שאביה חמצו של יהודי הוא. ג. חיטה ללא מגע מים – אינה חמץ ומי יימר לנו שהמן עמלקי מטונף לא נכנס מנוול לחג כשהוא בלתי מקולח, ורק כשנצרך לקלח את מרדכי כמו שאומרת הגמ' במגילה שנאלץ להיות לו בלן וספר, אי אפשר שלא נרטב במקצת וממילא בא לידי חימוץ רק כעת בחג, וכמו שאמרנו שעבדו של מרדכי היה וממילא היה צריך לכפות עליו את הכלי. יוצא אם כן שבתו של המן כדין עשתה, אם כך עולה השאלה מאחר וילדה זו זכתה לקיים מצוה שכזו, מה ראתה להשליך עצמה מהחלון כדברי הגמ' שהמן חזר אל ביתו **אבל** - על בתו שקפצה מהחלון ומתה. ואין לומר מפני שקיימה מצות ביעור חמץ חייבת מיתה כדין גוי שקיים מצוה, שדין זה מצינו דוקא בהלכות שבת – גוי ששבת חייב מיתה, ובלימוד תורה- גוי שלמד תורה חייב מיתה, אך כאן לא בשבת עסקינן אלא בפסח (ואי תימא ששמרה שבת שלא שרפה אותו אלא כפתה עליו את הכלי – א. מי יימר שאותו חג חל בשבת, ב. הרי בזריקת הכלי הוציאה מרה"י לרה"ר וממילא לא שמרה שבת ואין לומר שסמכה על העירוב שהרי מקום שגרים אנשים שאינם מודים בעירוב – אינו מועיל, ובודאי בני ביתו של המן האגגי שר"י עמלקי ושונא ישראל אינשי דלא מודו בעירוב הם – אם כן בודאי לא שמרה שבת). וכן לא למדה תורה, אלא עסקה בקיום מצווה, שעל זה לא מצינו חיוב מיתה אצל גוי. ואם תאמר שוודאי למדה תורה, שאם לא כן מנא ידעה שכך צריך לנהוג, אם כן בשעת לימוד היה לה להפיל עצמה ולא לחכות לשעת מעשה, אך על זה ניתן לענות ולומר שבשעת לימוד סמכה על מאמר הגמ' כל המלמד ביתו תורה כאילו לימדה טפלות – וממילא **בת** עכו"ם אינה חייבת מיתה ורק כשבא לידיה

מעשה וידעה כיצד לנהוג אם כן הוברר הדבר שלימודה לא היה טפלות ולכן רק עכשיו השליכה עצמה לאדמה. איכא דאמרי טעם אחר בדבר- מפני שהורתה הוראה בפני מרדכי, וכל המורה הוראה בפני רבו חייב מיתה ומרדכי מרא דאתרא דשושן הבירה היה. ואיכא דאמרי מכיון שהמן חמצו של מרדכי היה, מצוה זו על מרדכי הייתה מוטלת ובת המן, גנבה לו את מצוותו, בבר ישראל שגנב מצווה לחברו כגון הקדימו בכיסוי הדם, הדין הוא שיתן עשרה זהובים ויוצא בכך, אבל בן נח שמצווה על הגזל – נהרג, שכל העובר על שבעת מצוות בני נח, דינו במיתה. אם כן בין כך ובין כך אכן כדין עשתה במה שהפילה עצמה למיתה. ובכן עציץ זה על ראשו של המן היה כאשר נדחף אל ביתו אבל וחפוי ראש אל תקרי וחפוי ראש אלא וכפוי ראש כידוע שח' וכל מתחלפות ביניהם. וכך הובהל אל המשתה של אסתר ואף אמנם נכון הדבר שאל שער המלך אין לבוא בלבוש שק וכל שכן בלבוש חמת מלא צואה, אך במקום שבו עומדים דברי מלכו של עולם שהזהירנו מחמץ בפסח אין דברי מלך בשר ודם ולא כלום. יוצא אם כן על פי דברינו שהמן נתלה על העץ כשעציץ זה כפוי על ראשו. ועדיין יש להבין מה ראו לתלות את ויזתא צעיר בניו של המן על עציץ זה ולא על העץ כשאר אחיו? ובכן להבין דבר זה יש לראות כיצד נתלו המן ובניו, בסליחות לתענית אסתר מופיע שנתלו כמחרוזת של דגים, כלומר אחד למטה מחברו. ויסד הפייט " אדם בקום איש שלוש אמות והרביעית (והחמישית) אויר מגולה(תוס' חגיגה יא.), נמצא אם כן שכל אחד תפס חמש אמות נכפיל זאת באחד עשר - המן ועשרת בניו נגיע לחמישים וחמש! והרי העץ רק חמישים אמה היה גובהו, אם כן מוכרחים לומר שכיון שתלו תשע מבניו של אותו רשע הגיעו לקרקע ולא היה מקום לתליית ויזתא,

ולכן הוצרכו לתלותו במקום אחר וחיפשו ומצאו שניתן לתלותו על עציץ זה שהיה כפוי עדיין על ראשו של המן, ושם אכן תלוהו. וכך בסיעתא דשמייא ענינו על כל הקושיות – ויזתא אכן נתלה על עציץ ויפה מה ששרים ישראל צאן קדשים. הווי' של ויזתא רבתי מכיון שאף שנתלה אחרון נתלה הכי למעלה מכולם, ואין סתירה למה שנכתב במגילה שנתלה על העץ שאכן נתלה על העץ רק שהיה תפוס בעציץ. ונסיים בתפילה לא-ל נקמות שנזכה לראות בנקמת ה' בגויים מהרה לעינינו, "ישמח צדיק כי חזה נקם פעמיו ירחץ בדם הרשע" פורים שמח!

לתוקפה של תחפושת

מה יהיה הדין באדם שהתחפש בפורים לשוטר ונתן דו"ח לחבר?

א. האם נאמר שכמו פרוז ליומו הוי פרוז ומוקף ליומו הוי מוקף, אף שוטר ליומו הוי שוטר או שצווי דיני יש כאן?

ב. אי תימא הוי שוטר וחייב לשלם, האם דוקא בנידון שמדובר במקרה שאותו אדם התחפש סמוך לעלות השחר, או נרדם מתוך יינו בתחפושתו במסיבה של ליל פורים, כך שבעלות השחר היה בדמות שוטר,

כמו שפרוז ליומו הוא דוקא אם היה שם בעלות השחר?
או שנאמר שמכיון שתחפושת היא מעניינא דיומא, יש חלייס' אף לאחר עלות השחר.

מה שאין כן בפרוז שיכול גם לחגוג כמוקף ואין ענין מיוחד בלהיות פרוז ולכן מועיל רק בעלות השחר.

ג. האם מצוות דינא דמלכותא דינא היא מצווה כללית המוטלת על כל הציבור

וממילא רק שוטרים שהוסמכו על ידי שלוחי הציבור (הממשלה וכו') בכלל המצווה

או שנאמר שמדובר במצווה פרטית שמוטלת על כל אחד ואחד באופן אישי ולכן גם שוטר מטעם עצמו הוי בכלל המצווה?

ותן לחכם ויחכם עוד..

קינה נוראה מהריגת בני המן שנהרגו מהם עשרה בנים ברגע אחד ולמחרתו נתלו כבמחרוזת דגים על עץ גבוה מתחת לאביהם.

פרשנדתא. איך היה זרע רשע למשיסה, ונהרגו עשרה בנים ללא אתנחתא ואת

דלפון. איך ניצחון הפך לחידלון ועשרה בנים נתלו לריקבון ואת

אספתא. איך נבעו עשו נחשפו מצפוניו והושמדו נכדי המדתא ואת

פורתא. איך נשבר גאון אב ועשרת בניו הורדו לבירא עמיקתא ואת

אדליא. איך נקמה נעשתה באומה לחזיר אימתליא ואת

ארידתא. איך לא תבכה כל עין עמלקית על הריגת נכדי בת עורבתא ואת

פרמשתא. איך נהפך עליהם הפור ונתלו אב ובניו על עץ אחד בצוותא ואת

אריסי. איך לא תקונן מרשעת בבכי איככה נתלו ילדי עמוסי ואת

ארידי. איך לא יבכה רשע, תחת נקום נקמתי מתנדנדים בני תחתי ללא די ואת

ויזתא. איך יילילו תלויים, איך כזאת לנו עלתה גם מיתותא וגם חברותא ואת

ולהם נענה בקול גדול, אשרי עין ראתה כל זאת,
שנזכה אף אנו בימינו לראות. עת אויבינו ישמיד א-ל
נקמות.

קינת זרש על בנה הקטון.

ותקונן זרש על ויזתא :

אלליי על ילד טיפוחים, מחטט בפחים, מציק לחתולים ועתה כל עוברי אורח עליו בראשם נדים.

אלליי עליך בני, רציתי לראותך עומד תחת החופה כדת אגג ועמלק ותחת זה אתה תלוי מול חלוני מתנדנד ללא הפסק.

אלליי על ילד רע של אבא שרק רצה ללכת בדרכיו והיום עם אחיו הוא תלוי מתחתיו.

אלליי עליך ילדי, איך אני ואבא רצינו שתחיה כמו פריץ ועתה ילדי ישראל שרים עליך שנתלת על עציץ.

אלליי על רשע בן רשע שלא זכה להעמיד דור רשעים כמותו ותחת זה עם אחיו הוא מצא את מותו.

אלליי עליך ויזתא שלי, תמיד אמרתי שאתה דומה לאביך כשתי טיפות מים, ועכשיו את בשר שניכם אוכל עוף השמים.

אלוקי ישראל שוכן מעונים, אל תקשב
לזעקת תנינים, גמולם השב בראשם, שפוך
כיין דמם ומחה את שמם מתחת שמי ה'.

בס"ד

אם סיסרא ואם המן

אם סיסרא עומדת, בעד החלון משקיפה, בוכה ופועה ללא הפוגה. אינה בני

יקירי איך הלך לקרב ולא שב, איך תחת ביזת שלל, בני הולך שולל. ואם המן כנגדה עולה, אל לך לבכות אם סיסרא, אין כאבך ככאבי, לבד מת

בנך ועם עשרה מבניו מת בני. דומי אם סיסרא שאין אבלך כאבלי. ואם סיסרא כנגדה עונה איך לא אבכה ואיך אתנחם, בראש צבא יצא בני

ולבדו נסוג רגלי, ביקש קצת מים הושקה חלב, רצה רק מקום להניח ראשו

ואשת קיני פצחה גולגלתו, אל לך לבכות אם המן שאין כאבך ככאבי. ואם המן לה משיבה, גם בני נפל ביד אשה, עמד על נפשו להתחנן והופל

בבושה, בנך לקבורה נתנה גופתו, ואילו בני, עוף השמים אכל נבלתו, בכיותיך נמנו על ידי יושב מרומים, כנגדם נתקנו קולות שופר אילים, ואילו

דמעותי זרמו לארץ ללא הדרן ותחתן מוחים את בני בסיבובי רעשן. דומי

אם סיסרא שאין צערך כצערי ולא דברתי עוד מסיפור מרדכי והסוס בכיכר

העיר, מעציץ השופכין שעל ראשו נכפה, ועל נכדתי שמהחלון קפצה כשחשבה מה יעלה בגורלה. ועוד על כך שילדי היהודים באופן מתוזמן,

אוכלים כל שנה אוזני המן.. שתקי לך אם סיסרא. לי יאה לבכות ולצרוח

לבדי על מר גורלי ועל כך שהמר ה' לי.

ריבונו של עולם שומע תפילות, אנא שרשעות אלה ימשיכו לבכות ולנו תן

רק ישועות ונחמות. ובקרוב תבשרנו מפי נביא ישראל הגיע זמן בני להיגאל

פורים שמח!

הגיליון מוקדש

לרפואת: סימה בת נוגה/רפאל בן שושנה/ כל
הפצועים במלחמה בתוך כל שאר חולי ישראל

להבדיל לעילוי נשמת: ברוך בן חוה/אורי
יצחק בן ליאת/מוריס עזיזי בן מרימה/דנה בן שושן /
עזריאל בן שלמה/ וכל נרצחי מלחמת חרבות ברזל

עריכה: "עלון החודש"

לתגובות/תובונות או חידודים -
mikedem613@gmail.com

להפצה ועוד

0545314030

תשפ"ד

צפת תובב"א

פורים